

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Төвшрүүлэх сумын ЗДТГ-ын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: АРА-2026/049/-НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.open.audit.mn Архангай аймаг 2026 он</p>	<p>Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа Утас: 7033-3141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар Утас: 7033-2860 Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn Ахлах аудитор П.Цэцэгдулам Утас: 7033-3019 Цахим хаяг: Tsetsegdulamp@audit.gov.mn</p>
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	8
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	9
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	10
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	12
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	13
5.1 Албан шаардлага	13
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН АЛДАА ЗӨРЧЛИЙН НЭГТГЭЛ	14

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
МУЕА	Монгол улсын ерөнхий аудитор
БГАҮТХ	Бусдаар гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар
ТЕЗ	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2026.02.10 № 21

танай _____-ны № _____-т

ТӨВШРҮҮЛЭХ СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА
С.ӨЛЗИЙЖАРГАЛ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Төвшрүүлэх сумын ЗДТГ-ын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Аудитын гол асуудал

Тус байгууллага нь орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага хөтөлбөрийн хүрээнд 9 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр 1,113,521.6 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, гүйцэтгэлээр 972,718.6 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Данс	Балансын зүйл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
I	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	110,202,044.20	126,631,447.20
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	73,346,044.20	89,775,447.20
354	Хангамжийн материал	73,346,044.20	89,775,447.20
3541	Бичиг хэргийн материал	3,156,150.00	3,556,150.00
3542	Аж ахуйн материал	43,893,757.20	55,853,662.20
3543	Сэлбэг хэрэгсэл	11,476,332.00	9,838,230.00
3544	Түлш, шатах тослох материал	750,000.00	3,569,600.00
3547	Бусад хангамжийн материал	14,069,805.00	16,957,805.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	36,856,000.00	36,856,000.00
363	Тэжээлийн нөөц	36,856,000.00	36,856,000.00
II	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	7,541,009,721.02	7,120,180,706.52
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	7,541,009,721.02	7,120,180,706.52
392	Биет хөрөнгө	7,514,709,721.02	7,094,590,706.48
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,029,382,698.27	1,224,391,444.27
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-103,861,056.57	-130,492,853.13
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	534,998,092.00	606,998,092.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-80,356,799.84	-144,208,958.44
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	98,949,137.23	143,884,137.23
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-28,621,773.43	-58,868,230.92
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	64,966,512.00	77,266,512.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-14,997,805.42	-41,214,298.58
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	6,701,665,018.00	6,701,665,018.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,546,538,081.04	-2,062,050,774.72
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	1,561,216,791.18	1,658,216,791.26
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-702,093,011.36	-880,996,172.49
393	Биет бус хөрөнгө	26,300,000.00	25,590,000.04
39301	Програм хангамж	2,400,000.00	2,400,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-290,000.00	-999,999.96
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	24,190,000.00	24,190,000.00
III	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	7,651,211,765.22	7,246,812,153.72
IV	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР		401,200.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		401,200.00
413	Өглөг		401,200.00
4131	Ажилчидтай холбогдсон өглөг		401,200.00
V	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	7,651,211,765.22	7,246,410,953.72
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	7,651,211,765.22	7,246,410,953.72
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	652,644,976.24	652,644,976.24
51101	Өмч: - төрийн	652,644,976.24	652,644,976.24
512	Хуримтлагдсан үр дүн	6,870,505,110.46	6,465,704,298.96
5121	Өмнөх үеийн үр дүн	6,870,505,110.46	6,870,505,110.46
5122	Тайлант үеийн үр дүн		-404,800,811.50
513	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	128,061,678.52	128,061,678.52
VI	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	7,651,211,765.22	7,246,812,153.72

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Данс	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,762,379,873.93	1,539,141,370.08
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	906,330,423.93	494,852,462.08
120	Нийтлэг татварын бус орлого	906,330,423.93	494,852,462.08
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	75,146,946.00	76,608,716.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	75,146,946.00	76,608,716.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	804,983,477.93	418,243,746.08
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	26,200,000.00	
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	856,049,450.00	1,044,288,908.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	55,517,850.00	7,376,008.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,050,000.00	
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,000,000.00	3,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	35,837,850.00	2,976,008.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	630,000.00	1,400,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	800,531,600.00	1,036,912,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	800,531,600.00	1,036,912,900.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,687,609,590.20	1,943,942,181.58
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,687,609,590.20	1,943,942,181.58
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,589,376,927.10	1,766,751,651.26
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	572,707,983.94	680,146,362.00
210101	Үндсэн цалин	381,715,663.72	410,722,089.00
210102	Нэмэгдэл	183,246,900.22	229,280,327.00
210104	Урамшуулал		22,433,493.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	7,745,420.00	17,710,453.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	73,283,600.00	86,045,504.68
210201	Тэтгэврийн даатгал	49,716,192.67	59,301,370.32
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,862,600.00	6,658,929.65
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,690,200.00	3,437,774.45
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,289,207.33	3,329,465.46
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,725,400.00	13,317,964.80
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	42,750,000.00	56,349,275.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	18,988,500.00	27,108,375.00
210302	Түлш, халаалт	23,261,500.00	29,090,400.00
210303	Цэвэр, бохир ус	500,000.00	150,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	47,282,990.23	37,253,702.00
210401	Бичиг хэрэг	3,275,977.00	4,491,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	12,677,610.00	18,769,928.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,212,000.00	5,453,324.00
210404	Ном, хэвлэл	286,433.00	938,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,719,000.00	6,395,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,596,490.00	1,205,550.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	20,515,480.23	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,543,400.00	9,692,202.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	100,000.00	1,975,102.00
210604	Урсгал засвар	3,443,400.00	7,717,100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,800,000.00	3,510,000.00

Архангай аймгийн Төвшрүүлэх сумын ЗДТГ-ын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210702	Дотоод албан томилолт	1,800,000.00	3,510,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	41,260,598.96	14,515,230.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	39,543,000.00	13,193,420.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	292,239.00	60,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	100,000.00	
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	239,459.96	317,810.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	85,900.00	200,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,000,000.00	744,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	806,748,353.97	879,239,375.58
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	78,632,640.00	33,614,615.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		3,552,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	728,115,713.97	842,072,760.58
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	98,232,663.10	177,190,530.32
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	32,513,998.40	36,387,600.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж		26,842,100.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	31,213,998.40	7,260,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,300,000.00	2,285,500.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	65,718,664.70	140,802,930.32
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	65,718,664.70	140,802,930.32
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	74,770,283.73	-404,800,811.50
V	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	74,770,283.73	-404,800,811.50

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Данс	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	931,196,396.00	1,120,897,624.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	75,146,946.00	76,608,716.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	75,146,946.00	76,608,716.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	75,146,946.00	76,608,716.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	75,146,946.00	76,608,716.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	856,049,450.00	1,044,288,908.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	55,517,850.00	7,376,008.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,050,000.00	
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,000,000.00	3,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	35,837,850.00	2,976,008.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	630,000.00	1,400,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	800,531,600.00	1,036,912,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	800,531,600.00	1,036,912,900.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	931,196,396.00	1,117,897,624.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	931,196,396.00	1,117,897,624.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	832,963,732.90	940,707,093.68
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	572,707,983.94	679,745,162.00
210101	Үндсэн цалин	381,715,663.72	410,320,889.00
210102	Нэмэгдэл	183,246,900.22	229,280,327.00
210104	Урамшуулал		22,433,493.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	7,745,420.00	17,710,453.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	73,283,600.00	86,045,504.68
210201	Тэтгэврийн даатгал	49,716,192.67	59,301,370.32
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,862,600.00	6,658,929.65
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,690,200.00	3,437,774.45
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,289,207.33	3,329,465.46
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,725,400.00	13,317,964.80
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	43,500,000.00	59,168,875.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	18,988,500.00	27,108,375.00
210302	Түлш, халаалт	24,011,500.00	31,910,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	500,000.00	150,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	22,822,100.00	34,456,984.00
210401	Бичиг хэрэг	2,222,600.00	3,891,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	12,087,500.00	15,000,300.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,212,000.00	5,453,324.00
210404	Ном, хэвлэл	400,000.00	938,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,700,000.00	5,999,810.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,200,000.00	3,173,650.00
2105	Нормативт зардал	800,000.00	3,000,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	800,000.00	3,000,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,630,000.00	17,090,905.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,000,000.00	759,000.00
210604	Урсгал засвар	6,630,000.00	16,331,905.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,800,000.00	3,510,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,800,000.00	3,510,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	60,877,298.96	16,769,348.00

Архангай аймгийн Төвшрүүлэх сумын ЗДТГ-ын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	58,854,700.00	15,334,538.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	292,239.00	60,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	100,000.00	
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	544,459.96	317,810.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	85,900.00	200,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,000,000.00	857,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	49,542,750.00	40,920,315.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	49,542,750.00	36,563,315.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		4,357,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	98,232,663.10	177,190,530.32
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	32,513,998.40	36,387,600.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж		26,842,100.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	31,213,998.40	7,260,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,300,000.00	2,285,500.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	65,718,664.70	140,802,930.32
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	65,718,664.70	140,802,930.32
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)		3,000,000.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)		3,000,000.00
	Дотоод эх үүсвэрээр		3,000,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал		3,000,000.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)		-3,000,000.00
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		00.00
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		00.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Д/Д	Үзүүлэлт	Засгийн газрын сан	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	ЗГ-н хувь оролцооны дүн
10	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	652,644,976.24	128,061,678.52	6,870,505,110.46	7,651,211,765.22
17	Тайлант үеийн үр дүн			-404,800,811.50	-404,800,811.50
19	2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	652,644,976.24	128,061,678.52	6,465,704,298.96	7,246,410,953.72

+

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Д/Д	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	ТАТААС, САНХҮҮЖИЛТЫН ОРЛОГО	917,576,000.00	896,109,969.68	21,466,030.32	97.7
132	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	917,576,000.00	896,109,969.68	21,466,030.32	97.7
132001	Орон нутгийн төсвөөс	917,576,000.00	896,109,969.68	21,466,030.32	97.7
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	178,206,200.00	76,608,716.00	101,597,484.00	43.0
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	85,000,000.00	76,608,716.00	8,391,284.00	90.1
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	93,206,200.00		93,206,200.00	
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,095,782,200.00	972,718,685.68	123,063,514.32	88.8
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,095,782,200.00	972,718,685.68	123,063,514.32	88.8
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,056,852,100.00	936,331,085.68	120,521,014.32	88.6
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	690,496,100.00	679,745,162.00	10,750,938.00	98.4
210101	Үндсэн цалин	655,338,000.00	410,320,889.00	245,017,111.00	62.6
210102	Нэмэгдэл	00.00	229,280,327.00	(229,280,327.00)	
210104	Урамшуулал	10,000,000.00	22,433,493.00	(12,433,493.00)	224.3
210105	Гэрээт ажлын хөлс	25,158,100.00	17,710,453.00	7,447,647.00	70.4
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	86,312,000.00	86,045,504.68	266,495.32	99.7
210201	Тэтгэврийн даатгал	58,692,100.00	59,301,370.32	(609,270.32)	101.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,905,000.00	6,658,929.65	246,070.35	96.4
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,452,500.00	3,437,774.45	14,725.55	99.6
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,452,500.00	3,329,465.46	123,034.54	96.4
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,809,900.00	13,317,964.80	491,935.20	96.4
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	80,389,900.00	59,168,875.00	21,221,025.00	73.6
210301	Гэрэл, цахилгаан	43,905,000.00	27,108,375.00	16,796,625.00	61.7
210302	Түлш, халаалт	36,000,000.00	31,910,000.00	4,090,000.00	88.6
210303	Цэвэр, бохир ус	484,900.00	150,500.00	334,400.00	31.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	46,608,900.00	33,616,984.00	12,991,916.00	72.1
210401	Бичиг хэрэг	5,350,100.00	3,891,900.00	1,458,200.00	72.7
210402	Тээвэр, шатахуун	20,000,000.00	15,000,300.00	4,999,700.00	75.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,500,000.00	5,453,324.00	1,046,676.00	83.9
210404	Ном, хэвлэл	1,000,000.00	98,000.00	902,000.00	9.8
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	8,758,800.00	5,999,810.00	2,758,990.00	68.5
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,000,000.00	3,173,650.00	1,826,350.00	63.5
2105	Нормативт зардал	3,000,000.00	3,000,000.00	00.00	100.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,000,000.00	3,000,000.00	00.00	100.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	19,400,000.00	17,090,905.00	2,309,095.00	88.1
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,500,000.00	759,000.00	1,741,000.00	30.4
210604	Урсгал засвар	16,900,000.00	16,331,905.00	568,095.00	96.6
2107	Томилолт, зочны зардал	6,000,000.00	3,510,000.00	2,490,000.00	58.5

Архангай аймгийн Төвшрүүлэх сумын ЗДТГ-ын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210702	Дотоод албан томилолт	6,000,000.00	3,510,000.00	2,490,000.00	58.5
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	20,809,300.00	13,233,340.00	7,575,960.00	63.6
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	18,573,000.00	11,798,530.00	6,774,470.00	63.5
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох		60,000.00	(60,000.00)	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	100,000.00		100,000.00	
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	660,000.00	317,810.00	342,190.00	48.2
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	200,000.00	200,000.00		100.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,026,300.00	857,000.00	169,300.00	83.5
210807	Газрын төлбөр	250,000.00		250,000.00	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	103,835,900.00	40,920,315.00	62,915,585.00	39.4
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	98,992,000.00	36,563,315.00	62,428,685.00	36.9
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,843,900.00	4,357,000.00	486,900.00	90.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	38,930,100.00	36,387,600.00	2,542,500.00	93.5
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	38,930,100.00	36,387,600.00	2,542,500.00	93.5
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	26,842,100.00	26,842,100.00		100.0
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	6,088,000.00	7,260,000.00	(1,172,000.00)	119.3
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,000,000.00	2,285,500.00	3,714,500.00	38.1
2	НИЙТ ЗАРЛАГЫН ДҮН	1,095,782,200.00	972,718,685.68	123,063,514.32	88.8
2	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.0	1.0		100.0
5	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	22.0	21.0		100.0
6	Удирдах ажилтан	7.0	7.0		100.0
7	Гүйцэтгэх ажилтан	8.0	7.0		100.0
8	Үйлчлэх ажилтан	7.0	7.0		100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	7,376,008.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	7,376,008.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	7,376,008.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	840,000.00
210404	Ном, хэвлэл	840,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,000,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,000,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,536,008.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,536,008.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	7,376,008.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	7,376,008.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,976,008.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,400,000.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа илрээгүй бөгөөд залруулаагүй **7,585.0** мянган төгрөгийн 2 зөрчилд зөрчил арилгуулах 2 албан шаардлага хүргүүллээ.

Аудитаар залруулагдаагүй 2 зөрчилтэй асуудлын материаллаг зөрчил нь 7,585.0 мянган төгрөг бөгөөд тогтоосон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлын дүн 12,327.5 мянган төгрөгөөс бага байх тул “**Өөрчлөлтгүй**” дүгнэлт өглөө.

5.1 Албан шаардлага

5.1.1 Аймгийн Засаг даргатай байгуулсан гэрээний үүргээ хангалттай хэрэгжүүлж ажилласан Төвшрүүлэх сумын Засаг дарга, ЗДТГ-ын дарга нарт нэг сарын үндсэн цалинтай тэнцэх мөнгөн урамшуулал олгох аймгийн Засаг даргын 2025.01.22-ны Б/04 тоот захирамжаар 4,136.0 мянган төгрөгийн, ЗДТГ-ын даргын 2025.01.29-ны 02/05 тоот тушаалаар 2024 үйл ажиллагаагаар аймагт тэргүүлэхэд идэвхтэй ажилласан хууль эрх зүйчид 449.0 мянган төгрөгийн нийт **4,585.0** төгрөгийн шагнал, урамшууллыг цалингийн сангаас зориулалт бус зарцуулсан, мөн төрийн албан хаагчийн гүйцэтгэлийн үнэлгээ, улирлын ажлын үр дүнгийн урамшуулалтай давхардаж төсвийн хөрөнгийг хэмнэлтгүй зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д “Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1-д “Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно”, 15.1.3-т “хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүллээ.

5.2.2 Үндсэн хөрөнгийн бүртгэлд 70 нэр төрлийн 377,577.9 мянган төгрөгийн хөрөнгө тайлант жилд элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхөж ашиглалтын хугацаа дууссан бөгөөд тухайн хөрөнгүүдэд өмч хамгаалах байнгын зөвлөл арга хэмжээ авч ажиллаагүй.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 31 дүгээр зүйл “Эзэмшилдээ байгаа илүүдэл буюу ашиглах хугацаа дууссан, шаардлага хангахгүй болсон эд хөрөнгийг худалдах, шилжүүлэх, устгах” 31.3.2 “илүүдэл эд хөрөнгө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нь нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж, засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийн үнийг төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагатай зөвшилцөн тогтоох” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргахгүй байх, байгууллагын эд хөрөнгийн тооллогын комисс, өмч хамгаалах байнгын зөвлөлийн үйл ажиллагааг сайжруулж, үр дүнтэй ажиллуулах албан шаардлага хүргүүллээ.

5.2.3 Аймгийн Засаг даргын 2025.04.28-ны өдрийн А/202 дугаар захирамжийн дагуу нэмэлт санхүүжилтийн дансаар ирсэн 3,000.0 мянган төгрөгөөр тоног, төхөөрөмж худалдан авахдаа ОНӨГ-аас зөвшөөрөл аваагүй бэлтгэсэн байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 4-т “төрийн өмчит эрдэм шинжилгээний байгууллага, их, дээд сургууль дэргэдээ бие даасан гарааны компани байгуулахаас бусад тохиолдолд үндсэн хөрөнгөд хамаарах эд хөрөнгө олж авах, захиалах, данснаас хасаж шилжүүлэх, устгах саналаа төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад тавьж, энэ хуулиар тогтоосон журмын дагуу зөвшөөрөл авах”, Аймгийн ИТХ-ын 2025.03.31-ны өдрийн 01/09 дугаар тогтоолоор баталсан “Орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас

хасах, шилжүүлэх журам"-ын 1.2-т Орон нутгийн өмчит хуулийн этгээд нь эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, худалдах, акталж данснаас хасах, шилжүүлэх тухай саналаа энэ журамд заасны дагуу Орон нутгийн өмчийн газарт тавьж шийдвэрлүүлнэ" гэсэн заалтыг зөрчиж байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлээ.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН АЛДАА ЗӨРЧЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Урамшуулалт ай холбоотой	1	4,585.0			1	4,585.0						
Үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой	1	0			1	0						
Зөвшөөрөлгүй хөрөнгө бэлтгэсэн	1	3000.0			1	3000.0						
Дүн	2	7585.0			2	7585.0						